

Протокол

№

гр. София, 08.11.2021 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 08.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ива Кечева

при участието на секретаря Елена Георгиева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3113** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След изпълнение на разпоредбите на чл. 142, ал. 1 ГПК, вр. чл. 144 АПК на поименно повикване в 13.30 ч. се явиха:

ИЩЕЦЪТ – Х. Т. И., редовно призван, представлява се от адв. И., с пълномощно по делото.

ОТВЕТНИКЪТ – Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" – С., редовно призван, представлява се от юрк. Д., с пълномощно по делото.

ЗА СГП участва прокурор Стоян Димитров.

СТРАНИТЕ /поотделно/: Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ намира, че не са налице процесуални пречки и

О П Р Е Д Е Л И:
ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

С определение от 01.10.2021 г., постановено по делото, съдът е изложил проект на доклад на предявените искове.

АДВ. И.: Във връзка с проекто-доклада ние сме направили някои забележки, съдът може да ги отчете и в съдебното решение. Тъй като делото вече е много забавено, предлагам да се даде ход на устните състезания, защото няма смисъл на този етап отново да правим възражения. Моля основните доводи да бъдат обсъдени в крайния съдебен акт по делото.

ЮРК. Д.: Нямам възражения по доклада.

ПРОКУРОРЪТ: Присъединявам се към становището на процесуалния представител на ищеца. Моля, да се даде ход на делото.

ДОКЛАДВА определение на съда от 01.10.2021 г. и приема за окончателен проекта на доклад, изложен в същото. По доводите и възраженията на ищеца, чрез пълномощника му, съдът ще се произнесе с крайния съдебен акт по делото.

ДОКЛАДВА постъпилите по делото писмени заявления, както следва:

Заявление от 04.08.2021 г. от ищеца, чрез адв. И., съдържащо искания за доклада по делото.

Заявление от 17.06.2021 г. от ищеца, чрез адв. И..

Заявления от 13.09.2021 г. от ищеца, чрез адв. И., с представени писмени доказателства под опис.

Заявления от 15.09.2021 г., 16.09.2021 г., 23.09.2021г. от ищеца, чрез адв. И., съдържащи доводи във връзка с указания на съда, както и по същество на спора.

Заявление от адв. И., процесуален представител на ищеца, постъпило на 06.10.2021 г., съдържащо доводи във връзка с определение на съда от 01.10.2021 г.

Заявление от СГС, ГО, 29 състав, постъпило на 08.10.2021 г., с искане за изпращане на делото за послужване. Към същото е приложено определение на СГС от 04.06.2021 г. Делото е предоставено за послужване и своевременно върнато.

Заявление от адв. И., процесуален представител на ищеца, постъпило на 12.10.2021 г.

Становище от Министерство на здравеопазването, чрез юрк. П. Г., постъпило на 18.10.2021 г.

Становище от 22.10.2021 г. от Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода – [населено място], ведно с приложени документи.

Молба за разноси от адв. И., процесуален представител на ищеца, постъпила на 28.10.2021 г.

Писмени бележки от адв. И., процесуален представител на ищеца, постъпила на 01.11.2021 г.

СТРАНИТЕ /поотделно/: Нямаме други доказателствени искания.

СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА доказателствата, представени по делото със заявление от 13.09.2021 г. от ищеца, чрез адв. И., под опис.

СЪДЪТ, с оглед становището на страните и липсата на формулирани доказателствени искания, счете делото за изяснено от фактическа страна и

О П Р Е Д Е Л И:
ДАВА ХОД ПО СЪЩЕСТВО

АДВ. И.: Моля да имате предвид доводите, изложени касационната жалба, когато решавате делото. Там най-подробно са изложени нашите аргументи за основателност на исковете. Първият иск, който ще коментирам, това е за липсата на лечение от Хепатит С и В. Както знаете, по отношение на него има влязъл в сила съдебен акт на АССГ. Този акт се ползва със сила на присъдечно нещо. В този смисъл са мотивите на законодателя за изменението на ЗИНЗС, в този смисъл е и съдебната практика на ВАС по приложение на глава 15 от АПК. В този смисъл е и практиката на АССГ, които съм

цитирал по делото. И. предвид, че заболяването на ищеца от двете форми на Хепатит е известно още от момента на постъпването в затвора на 15.02.2017 г. Липсват каквито и да е действия на ГДИН и подчинената и администрация да лекува ищеца от Хепатит С, поне до осъждането ѝ от АССГ, което става две години по-късно. През 2019 г., едва тогава започнаха някакви процедури, а що се отнася до самото лечение, то беше проведено едва след като ищецът излезе от затвора. В тази насока представихме доказателства за лечението му със специални антивирусни лекарства. Те са скъпо струващи, изписани са от НЗОК. Тези лекарства струват около 60 000 лева. Доказа се, че никоя от цитираните от ответника различни хранителни добавки не са били способни да излекуват този вирус. Представихме и актуални изследвания, от които е видно, че след тази три месечна терапия е постигнато унищожаване на вирусното заразяване, но има и увреждания, които съм цитирал в молбата. Смятам този иск за доказан.

По иска за липсата на лечение от туберкулоза: Съгласно чл. 35 и чл. 36 от Наредбата за медицинско обслужване в местата за лишаване от свобода, се прави скрининг на всеки новопостъпил от туберкулоза, а на лица, които преди това са употребявали наркотици, както е случая с ищеца, се прави задължително изследване – взима се проба от слюнка и се изследва. По делото ответникът не представя никакво доказателство да е правено такова изследване. Това означава, че няма доказателства ищецът към момента на постъпването си в затвора да е страдал от туберкулоза т.е. заразяването е настъпило в затвора. ЕСПЧ се е произнасял по идентична ситуация и е приел, че след като няма доказателства ищецът да е страдал от туберкулоза към момента на постъпване в затвора, следва да се приеме, че заболяването е настъпило след лишаването му от свобода. Представихме данни за Националната програма за превенция на туберкулозата. В местата за лишаване от свобода заразяването с туберкулоза е 20 пъти над нормалното за нормалната популация, т.е. това е значително по-рискова среда. Всеки може да се зарази, но ние се оплакваме, че средата е много, много по-рискована и заразна в затвора. Извън това, не е предприето своевременно лечение. Видно от представената епикриза, издадена от затворническата болница, ищецът е постъпил за лечение в тази болница на 26.06.2017 г. Две седмици след това няма никакво лечение, първото назначаване на медикаментозна терапия е едва на 04.07.2017 г., т.е. две седмици лежи без никакво лечение. Виждаме колко е фатално, при туберкулозата няма излекувани, т.е. смъртността е 100 %, ако оне бъде лекувана. Това са ясни доказателства, че не е бил лекуван своевременно. Твърдим, че лечението не е било нито адекватно, нито своевременно. Ако приемем, че при постъпването му в затвора е бил страдал от това заболяване, т.е. вече е бил заразен – разглеждаме и другата възможна теза, ако е бил направен този скрининг за туберкулоза, това означава, че още тогава щеше да бъде започнато лечение. Това би означавало, че в периода от постъпване на 15.02.2017 г. до 26.06.2017 г., той е бил с туберкулоза, но не е бил лекуван. Който и от двата варианта да приемете, че е налице – заразяване преди постъпването в затвора или заразяване след постъпване в затвора, са налице данни, че ответникът не е изпълнил вменените му задължения по закон, а е позволил туберкулозата да се развие и да стигне до тази изключително тежка инвалидност от 80 %, която вече пета година остава непроменена. Това е установено с експертно решение на ТЕЛК, което съгласно чл. 113, ал.5 от Закона за здравето е задължително за всички лица, органи и институции в страната. Относно размера на обезщетението, той трябва да е адекватен на

настъпилите телесни увреждания, тъй като те също са неимуществени вреди. Аз съм цитирал сходна практика на гражданските съдилища. Така например, за дете, увредено при съответна манипулация, вероятно свързана с религиозни ритуали, се стига до отстраняване на възпроизвеждащ орган, присъдени са 400 000 лева, а това не води до нарушена работоспособност, а води до това, че няма да има сексуален живот и не може да създаде поколение. Това не са бъдещи вреди, а това са настоящи вреди. Факт, е че вече поредна година ищецът е неработоспособен. Прави впечатление, че АССГ, а и административните съдилища, присъждат изключително занижени обезщетения.

На 04.06.2020 г. Европейският съд по правата на човека постанови три решения, по три български дела - И. срещу Република България, Ч. срещу Република България и Д. срещу Република България, където третира този проблем. Аз депозирах писмени бележки, в които посочих, че К. на министрите изрично е констатирал, че обезщетенията, които присъждат българските административни съдилища са занижени и изискват да се реши този проблем. Другата констатация, е че качеството на медицинската помощ в българските затвори остава незадоволително.

По другия иск - за абсцедираща пневмония. На ищеца е поставена погрешна диагноза. Оказва се, че отново лекарите в затвора не признават изрично постановлението на Прокуратурата, за прекратяване на наказанието. Казват, че не е възможно в затвора да се осъществи адекватна медицинска помощ. Истината, е че тази болница няма капацитета и специалистите да извършват медицинско обслужване на всички възможни заболявания. Гражданските болници са профилирани, там на лекарите им е предоставено всичко необходимо. В болницата на затвора липсата на апаратура, достатъчно медикаменти не води до качествено лечение. Факт е, че отново диагнозата е грешна, както при туберкулозата. Това забавя лечението, налична е вече туберкулоза и е допринесла за нови увреждания. Липсата на изследвания ни пречи да установим какви точно увреждания са настъпили в резултат на грешна диагноза и нелекувана пневмония и грешно лечение.

Относно исковете за лоши битови и и хигиенни условия:

По делото бяха изслушани свидетелски показания, в които се казва, че има дървеници в килията, мухъл, влага, че е много топло – „адски горещо“, така се изразява свидетелят. Налагало се е да правят самоделни реотани, за да се грейт през зимата. Това е страшно опасно и може да предизвика пожари. Липсата на вентилация и лошите санитарно битови условия са общоизвестни и са констатирани и от омбудсмана. Осветлението е слабо, поставена е метална мрежа, която е много ситна и пречи за влизането на чист въздух, както казва омбудсмана. Туберкулозата е много характерна и е присъща на такива тъмни помещения, които са непроветривани.

Във връзка с претенцията относно високите цени в лавката: В хода на делото представих изказване на служебния министър Я. С., който изрично заявява, че са завишени цените в затворническата лавка. Изложил съм и много други аргументи в тази насока. Считаю, че този иск е доказан.

По иска, че не се предоставя достатъчно количество храна: Ответникът представи рецептурната книжка, но от това как следва, че се предоставят посочените количества и видове храни. Има непрекъснато оплакващи се затворници от храната, значи не може да се направи извод, че храната е достатъчна. Да, държавата няма средства, но това е чисто формален аргумент и това мен не ме интересува. Дали като плаща по-голямо обезщетение за тези неща държавата ще направи икономия? Аз съм направил труда да

проуча тази материя. В Италия има установени размери, например 90 % от исковете се покриват от тези обезщетения. В Република България това го няма. Масово се отричат тези права и се стига до задръстване на съдилищата с огромни по брой искове.

Относно размерите на обезщетенията по исковете за лоши санитарни условия: След тези три дела, които цитирах по-горе, на практика се установиха определени адекватни размери на обезщетения. От решенията по тези дела е видно, че ЕСПЧ няма да толерира присъждането на занижени обезщетения от българските административни съдилища. Така например по делото на Й. срещу България, се установява, че Й. Й. е осъдил ГДИН за нарушения на правата му по чл. 3 от ЕКПЧ, за 110 дена, за лоши санитарни битови условия, но от ВАС са му присъдени едва 200 лв. По това дело ЕСПЧ присъди допълнително още 2000 евро, т.е. 20 пъти повече. Ние сме претендирали обезщетения, които са под тези размери и са занижени.

ЮРК. Д.: Моля да отхвърлите исквата претенция като неоснователна и недоказана. От събраните по делото доказателства не се установиха незаконосъобразни действия и бездействия на администрацията на ГДИН, които да породят присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди. Правя възражение срещу адвокатския хонорар, с оглед на това, че ищецът и процесуалният представител са в пряка роднинска връзка. Претендирам юрисконсултско възнаграждение.

ПРОКУРОРЪТ: Считам, че така предявената искова претенция по ЗОДОВ, състояща се от няколко обективно съединени иска, е частично основателна. Основателни са исковете, касаещи несвоевременно, неадекватно медицинско обслужване и лечение по отношение на ищеца Х. И., във връзка с поставените му диагнози: Хепатит С, туберкулоза и пневмония. По отношение на тези три иска споделям изцяло съображенията и доводите изложени и развити, донякъде и доказани от ищцовата страна. Останалите два иска, намирам за неоснователни и недоказани - касае се за исковете относно икономически несправедливите цени в затворническата лавка и лошите санитарно-хигиенни и битови условия. Споделям съображенията и доводите, изложени от ответника по тези искове, като считам въпросните искове за недоказани. С оглед всичко гореизложено моля съдебният състав да постанови своето решение.

СЪДЪТ ЩЕ СЕ ПРОИЗНЕСЕ С РЕШЕНИЕ В СРОК.

Протоколът изготвен в съдебно заседание, което приключи в 13,57 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: